

I. Szanálási keretrendszer

1. Mi az Egységes Szanálási Testület (ESZT) szerepe?

Az ESZT a jelentős bankok és más határokon átnyúló tevékenységű csoportok szanálási hatósága a bankunióon belül. Az ESZT a nemzeti szanálási hatóságokkal együtt alkotja az Egységes Szanálási Mechanizmust. A nemzeti szanálási hatóságok kulcsszerepet töltenek be a bankunióban.

Az ESZT küldetése a bajban lévő bankok rendezett szanálásának biztosítása úgy, hogy az a bankunióban részt vevő tagállamok reálgazdaságára és államháztartására a lehető legkisebb hatást gyakorolja.

Az ESZT a szanálási hatóság:

- ▶ a jelentősnek minősülő vagy az olyan bankok számára, amelyekre vonatkozóan az Európai Központi Bank (EKB) úgy határozott, hogy közvetlenül él valamennyi vonatkozó hatáskörével; továbbá
- ▶ a határokon átnyúló tevékenységet folytató egyéb csoportok számára, ha az anyabank és legalább egy leánybank a bankunióban részt vevő két különböző tagállamban telepedett le.

Az ESZT közvetlen hatáskörébe tartozó bankok száma idővel változik, hiszen új bankok alakulnak, és meglévő bankok távoznak a piacról. Az ESZT hatáskörébe tartozó bankok listája megtalálható az ESZT honlapján.

2. Mi az az Egységes Szanálási Mechanizmus?

Az Egységes Szanálási Mechanizmus felel a bankunióban részt vevő tagállamok valamennyi bankjának szanálásáért.

Az Egységes Szanálási Mechanizmus az egységes felügyeleti mechanizmus mellett a bankunió egyik pillére. Az Egységes Szanálási Mechanizmus keretében, 2016 januárjától a szanálásra vonatkozó központi döntéshozatali hatáskört az ESZT-re ruházták, melynek hatáskörei a bankok helyreállításáról és szanálásáról szóló irányelvből (2014/59/EU irányelv – BRRD) és az Egységes Szanálási Mechanizmusról szóló rendeletből (806/2014/EU rendelet – SRMR) ered.

3. Mi az a BRRD?

A BRRD célja az, hogy a bajban lévő bankokat rendezett módon lehessen szanálni a pénzügyi rendszer vagy a reálgazdaság működésének megzavarása nélkül, és az adófizetők által viselt költségek minimalizálása mellett.

A BRRD lényegében négy kulcsfontosságú elemet szabályoz: i) helyreállítási és szanálási tervezés; ii) a felügyeleti hatóság általi korai beavatkozási intézkedések; iii) szanálási eszközök és hatáskör alkalmazása tényleges bankcsőd esetén; és végül, de nem utolsósorban, iv) a nemzeti hatóságok közötti együttműködés és koordináció.

4. Mi az az SRM-rendelet? Hogyan kapcsolódik az egységes felügyeleti mechanizmushoz?

Az SRM-rendeletet 2014 júliusában fogadták el a bankunióban történő szanálás integrált döntéshozatali keretrendszerének létrehozása érdekében, a felügyelet tekintetében hasonló célt követő egységes felügyeleti mechanizmus kiegészítéseként. Az ESZT szoros együttműködésben dolgozik a nemzeti szanálási hatóságokkal.

A nemzeti szanálási hatóságok a bankunióban részt vevő tagállamok szanálási hatóságai. Felhatalmazással bírnak az ESZT által elfogadott szanálási programok végrehajtására.

Az ESZT és a nemzeti szanálási hatóságok szorosan együttműködnek az egységes felügyeleti mechanizmussal, az Európai Bizottsággal (EB), az Európai Unió Tanácsával, az Európai Parlamenttel, valamint más európai és nemzetközi hatóságokkal.

5. Milyen szerepet töltenek be a nemzeti szanálási hatóságok az Egységes Szanálási Mechanizmusban?

A nemzeti szanálási hatóságok közvetlenül felelnek valamennyi olyan bankért, amely nem tartozik az ESZT közvetlen hatáskörébe. Ha azonban szigorú szanálási normák következetes alkalmazásának biztosítására van szükség, az ESZT dönthet úgy, hogy közvetlenül él valamennyi hatáskörével, vagy valamely nemzeti szanálási hatóság kérheti erre az ESZT-t, a nemzeti szanálási hatóság eredeti hatáskörébe tartozó bankokra vonatkozóan.

Az SRMR előírja, hogy az Egységes Szanálási Mechanizmus eredményes és következetes működéséért az ESZT felel. Az ESZT általános iránymutatásokat bocsáthat a nemzeti szanálási hatóságok rendelkezésére, és figyelmeztetéseket adhat a nemzeti szanálási hatóság részére, amennyiben az ESZT úgy ítéli meg, hogy a nemzeti szanálási hatóság által elfogadni szándékozott határozat nem felel meg az SRMR-nek vagy az ESZT általános iránymutatásainak.

Ezenkívül, ha valamely nemzeti szanálási hatóság szanálási intézkedése az Egységes Szanálási Alap igénybevételét teszi szükségessé, az ESZT felelős az adott bank szanálási programjának elfogadásáért.

A nemzeti szanálási hatóságoknak fontos szerepe van az Egységes Szanálási Mechanizmus irányításában is. Amennyiben egy, az ESZT hatáskörébe tartozó bank megfelel a szanálási feltételeknek, az ESZT ügyvezetői testülete, amelyben az ESZT és az érintett nemzeti szanálási hatóság(ok) képviselői vesznek részt, szanálási programot fogad el, az érintett nemzeti szanálási hatóság(ok) pedig végrehajtják azt.

6. Mit jelent az, hogy bankszanálás?

A szanálás a bank szanálási hatóság által végrehajtott szerkezetátalakítása szanálási eszközök igénybevételével a közérdek védelme érdekében, ideértve a bank kritikus funkcióinak folytonosságát, a pénzügyi stabilitást és az adófizetőket terhelő minimális költségeket.

A bankok alapvető szolgáltatásokat nyújtanak a polgárok, a vállalkozások és a gazdaság egésze számára. Tekintettel a bankok által a gazdaságunkban betöltött kritikus fontosságú közvetítő szerepre, a bankok pénzügyi nehézségeit rendezett módon, gyorsan és hatékonyan kell megoldani, elkerülve a banki tevékenység és a pénzügyi rendszer többi részének, valamint a reálgazdaság indokolatlan zavarát. A bankok által betöltött alapvető szerep miatt és hatékony szanálási rendszerek hiányában a hatóságok korábban gyakran szükségesnek tartották az adófizetők pénzének felhasználását a bankrendszerbe vetett bizalom helyreállítása és a nagyobb mértékű, rendszerszintű kár elkerülése érdekében.

Szanálási intézkedés csak akkor hozható, ha arra a közérdek miatt van szükség, és ha a bank rendes fizetéseképtelenségi eljárás keretében történő felszámolása révén a szanálási célok nem a BRRD-ben meghatározott mértékben valósulnának meg. Ilyen esetekben szanálási eszközök alkalmazására kerülhet sor a bajban levő banknál történő beavatkozáshoz, biztosítandó azt, hogy a bank továbbra is elláthassa kritikus pénzügyi és gazdasági funkcióit, ugyanakkor a minimumra csökkenjen a bank csődjének a gazdaságra és a pénzügyi rendszerre gyakorolt hatása. A szanálási rendszer biztosítja, hogy ne az adófizetők, hanem a bajban levő bank részvényesei és hitelezői viseljék a veszteségeket.

Négy szanálási eszköz létezik:

- ▶ **vagyonértékesítés** - lehetővé teszi a szervezet eszközeinek, kötelezettségeinek és/vagy részvényeinek magánszektorbeli vásárló részére történő teljes vagy részleges értékesítését;
- ▶ **áthidaló bank** – az eszközök, kötelezettségek és/vagy részvények részben vagy egészben átruházásra kerülnek egy ellenőrzött, ideiglenes szervezet részére;
- ▶ **eszközkelkülönítés** – az eszközök átruházhatók egy vagyonkezelő szervezetre;
- ▶ **hitelezői feltőkésítés** – a tőke és az adósság leírható és átalakítható, a terhet a lakosság helyett a bank részvényeseire és hitelezőire hárítva.

7. Milyen feltételeknek kell teljesülniük ahhoz, hogy egy szervezet szanálás alá kerüljön?

Egy bank szanálása akkor következik be, amikor az illetékes hatóságok megállapítják, hogy:

- ▶ a bank fizetéseképtelen, vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válik;
- ▶ a bank életképessége ésszerű időn belül nem állítható helyre semmilyen más, felügyeleti vagy magánszektorbeli intézkedéssel; és
- ▶ a szanálásra a közérdek miatt van szükség, azaz a bank rendes fizetéseképtelenségi eljárás keretében történő felszámolása révén a szanálási célok nem valósulnának meg ugyanolyan mértékben.

8. Ki felel annak megállapításáért, hogy teljesülnek-e az említett feltételek, és milyen következményekkel jár a feltételek fennállásának megállapítása?

A bankunió esetében (az ESZT-vel folytatott konzultációt követően) az EKB állapítja meg, hogy egy bank fizetéseképtelen, vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válik. Az ESZT is megállapíthatja,

hogy egy bank fizetéképtelen, vagy valószínűleg fizetéképtelenné válik, ha tájékoztatta az EKB-t szándékáról, és az EKB három napon belül nem reagált (az SRMR 18. cikke).

Az ESZT állapítja meg, hogy nincsenek olyan alternatív intézkedések, amelyekkel elkerülhető lenne a csőd, és a szanálásra a közérdek miatt van szükség.

Az ESZT a közérdek értékeléséért felelős hatóság. Amennyiben ez a feltétel nem teljesül, a csődöt a rendes fizetéképtelenségi eljárásért felelős hatóságok nemzeti szinten kezelik.

9. Mi a különbség a bankszanálás és a rendes fizetéképtelenségi eljárás között?

A BRRD szerinti szanálási rendszer átfogó célja annak biztosítása, hogy a bank gyorsan szanálható legyen, a pénzügyi stabilitásra nézve minimális kockázattal. Ezt a reálgazdaságra gyakorolt negatív hatás nélkül kell elérni, és úgy, hogy ne legyen szükség adófizetők pénzének költségére egy bajban levő bank stabilizálásához (vagyis hitelezői feltőkésítés közpénzből való megmentés helyett). A szanálási célok sokkal átfogóbbak, mint a rendes fizetéképtelenségi eljárás céljai, amelyek általában a hitelezők érdekeire és a csődvagyon értékének maximalizálására összpontosítanak. A szanálási rendszer célja az általános pénzügyi stabilitás biztosítása. A szanálási hatóság ebben az összefüggésben annak biztosítására is törekedne, hogy a hitelezők egyike se járjon rosszabbul a szanálás során, mint a rendes fizetéképtelenségi eljárásban („a hitelezők nem járhatnak rosszabbul” teszt).

10. A rendes fizetéképtelenségi eljárás uniós szinten harmonizált?

A fizetéképtelenségi eljárás nem harmonizált uniós szinten. A különböző eljárásokat és célokat nemzeti szinten kell meghatározni.

11. Melyek a bankszanálás során követendő célok, és amelyeket a szanálási hatóság figyelembe vesz annak értékelése során, hogy a szanálásra a közérdek miatt van-e szükség?

A szanálási eszközök alkalmazásakor és a szanálási hatáskör gyakorlásakor az ESZT és – adott esetben – a nemzeti szanálási hatóságok figyelembe veszik a szanálási célokat, és az e célok elérésére leginkább alkalmas szanálási eszköz(öke)t és szanálási hatáskört választják ki.

A BRRD és az SRMR az alábbi szanálási célokat jelöli ki:

- ▶ **a kritikus funkciók folytonosságának biztosítása;** az ESZT megállapítja, hogy a bank ellát-e olyan kritikus funkciókat, amelyek zavara kedvezőtlen hatást gyakorolhatna a reálgazdaságra és a pénzügyi stabilitásra. Ha ez a helyzet, akkor az ESZT megállapítja, hogy mely szanálási intézkedés és szanálási eszköz képes ezek hatékony megőrzésére.
- ▶ **a pénzügyi stabilitásra gyakorolt jelentős káros hatások kiküszöbölése,** különösen a – többek között piaci infrastruktúrára átterjedő – dominóhatás megakadályozása és a piaci fegyelem fenntartása révén; Az említett hatások elsősorban olyan helyzetre vonatkoznak, amelyben a pénzügyi rendszer ténylegesen vagy potenciálisan olyan zavarnak van kitéve, amely a belső piac, illetve egy vagy több tagállam, illetve az Unió egésze gazdaságának vagy pénzügyi rendszerének rendes működését, hatékonyságát és integritását veszélyeztető pénzügyi nehézségeket okozhat.
- ▶ **az állami források védelme** a rendkívüli állami pénzügyi támogatásra támaszkodás minimalizálása révén;

- ▶ a betétbiztosítási rendszerekről szóló irányelv hatálya alá tartozó **betétesek** és a befektető-kártalanítási rendszerekről szóló irányelv hatálya alá tartozó befektetők **védelme**;
- ▶ **az ügyfelek pénzeszközeinek és vagyonának védelme.**

A szanálási célok követésekor az ESZT és a nemzeti szanálási hatóságok arra törekednek, hogy minimálisra csökkentsék a szanálás költségeit, és elkerüljék az értékek megsemmisítését, kivéve, ha az a szanálási célok eléréséhez szükséges.

E szanálási célok egyforma fontossággal bírnak, és a szanálási hatóságoknak meg kell találniuk közöttük a helyes egyensúlyt az adott ügy természetének és körülményeinek megfelelően.

A szanálási intézkedés végrehajtásához a szanálási hatóságnak mérlegelnie kell, hogy a javasolt szanálási intézkedés a szóban forgó bank számára jobb választás-e a szanálási célok megvalósításához, mint a szervezet rendes fizetési képtelenségi eljárás keretében történő felszámolása (az SRMR 18. cikkének (5) bekezdése és a BRRD 32. cikkének (5) bekezdése).

12. Mi a különbség a hitelezői feltőkésítés és a közpénzből való megmentés között?

A közpénzből való megmentés arra a helyzetre vonatkozik, amikor a részvényeseken és a hitelezőkön kívüli személyek, például a kormány, megment egy vállalatot (például bankot) azáltal, hogy tőkét biztosít a pénzügyi rendszert vagy a gazdaságot sújtó azon negatív következmények megelőzésére, amelyek az adott vállalat csődjéből erednének.

A hitelezői feltőkésítésre viszont akkor kerül sor, amikor egy vállalat részvényesei és hitelezői viselik a terheket azáltal, hogy adósságuk egy részét leírják vagy tulajdoni részesedéssé alakítják. Ez biztosítja az erkölcsi kockázat megfelelő kezelését, elkerülve az adófizetők pénzének igénybe vételét.

A szanálási hatóság ugyanakkor annak biztosítására is törekszik, hogy a hitelezők egyike se járjon rosszabbul a szanálás során, mint a fizetési képtelenségi eljárásban („a hitelezők nem járhatnak rosszabbul” teszt).

13. Melyek a szanálásra vonatkozó általános szabályok?

- ▶ Az intézmény részvényesei viselik az első veszteségeket;
- ▶ az egyazon osztályba tartozó hitelezők azonos elbánásban részesülnek, kivéve, ha az SRMR/BRRD másként rendelkezik;
- ▶ egyetlen hitelező sem viselhet annál nagyobb veszteséget, mint amelyet akkor viselt volna, ha a bankot rendes fizetési képtelenségi eljárás keretében számolták volna fel;
- ▶ az intézmény részvényesei után a hitelezők viselik a veszteségeket, a rendes fizetési képtelenségi eljárás szerinti követeléseik rangsorának sorrendjében, kivéve, ha az SRMR/BRRD kifejezetten eltérően rendelkezik;
- ▶ az intézmény vezető testületét és felső vezetését leváltják, kivéve, ha hivatalban tartásuk szükségesnek minősül a szanálási célok eléréséhez;
- ▶ a természetes és jogi személyek a nemzeti jogtól függően a polgári jog és a büntetőjog szerint felelősségre vonhatók a szanálás alatt álló intézmény csődhelyzetéért;
- ▶ a biztosított betétek teljes körű védelmet élveznek. A betétbiztosítási rendszerekről szóló irányelv szerint 100 000 EUR biztosít megfelelő szintű védelmet, és azt fenn kell tartani. A védelem a betétekre betétesenként és bankonként vonatkozik. Ez azt jelenti, hogy a 100 000 EUR összeghatár az ugyanazon banknál vezetett számlák összevont egyenlegére

vonatkozik. A betéteseket tájékoztatni kell arról, hogy az ugyanazon banknál különböző márkanévek alatt elhelyezett betétekre a védelem összevontan vonatkozik. Ugyanazon betétes különböző bankokban elhelyezett betétei ugyanakkor külön-külön élveznek védelmet.

14. Milyen döntéshozatali eljárás szerint kerül szanálás alá egy szervezet?

Amikor az ESZT megállapítja, hogy egy bank megfelel a szanálási feltételeknek, az ESZT olyan szanálási programot fogad el, amely meghatározza, hogy milyen szanálási eszköz(öke)t alkalmazzanak, és – amennyiben szükséges – igénybe vegyék-e az Egységes Szanálási Alapot.

Ha a szanálási intézkedés az Egységes Szanálási Alap igénybevételével vagy állami támogatás nyújtásával jár, akkor a szanálási program elfogadására addig nem kerülhet sor, amíg az EB pozitív vagy feltételes határozatot nem hozott az ilyen támogatásnak a belső piaccal való összeegyeztethetősége tekintetében. Az illetékes nemzeti szanálási hatóságok szorosan együttműködnek a szanálási program elkészítésében és elfogadásában.

A szanálási program elfogadása után az ESZT továbbítja azt az EB-nek. A program csak abban az esetben léphet hatályba, ha az EB vagy az Európai Unió Tanácsa (a Tanács) 24 órán belül nem emel kifogást. Amennyiben az EB támogatja a programot, hatályba lép. Ha azonban az EB kifogást emel a program bizonyos szempontjaival szemben, az ESZT-nek ennek megfelelően módosítania kell a programot, ami után a programot jóváhagyják, és hatályba lép.

Alternatív megoldásként az EB javasolhatja az Európai Unió Tanácsának, hogy emeljen kifogást a programmal szemben, mert nem áll fenn közérdek, vagy írja elő az Egységes Szanálási Alap igénybevételének lényeges módosítását. Ha az Európai Unió Tanácsa azért emel kifogást a programmal szemben, mert arra nem a közérdek miatt van szükség, a bankot az alkalmazandó nemzeti jogszabályok szerinti rendes eljárással összhangban kell felszámolni. Ha az Európai Unió Tanácsa jóváhagyja az Egységes Szanálási Alap igénybevételére irányuló módosítást, az ESZT ennek megfelelően módosítja a programot, ami után a programot jóváhagyják, és hatályba lép. Ha az Európai Unió Tanácsa elutasítja az EB javaslatát, a program eredeti formájában lép hatályba.

Az érintett nemzeti szanálási hatóságok megteszik a szükséges intézkedéseket a szanálási program végrehajtása érdekében. Az ESZT nyomon követi a szanálási program érintett nemzeti szanálási hatóságok általi nemzeti szintű végrehajtását, és amennyiben valamely nemzeti szanálási hatóság nem tartja be a szanálási programot, az ESZT közvetlenül utasíthatja a szanálás alatt álló bankot.

15. Milyen általános hatáskörökkel rendelkezik az ESZT és a nemzeti szanálási hatóságok a szanálási eszközök alkalmazása tekintetében?

A BRRD 63. cikke felsorolja azokat az általános hatásköröket, amelyekkel a szanálási hatóságoknak rendelkezniük kell ahhoz, hogy alkalmazzák a szanálási eszközöket. A BRRD szerint a „kulcsfontosságú hatáskörök” minimális köre a következő:

- ▶ A szanálási intézkedések előkészítéséhez szükséges információkhoz való hozzáférés.
- ▶ A szanálás alatt álló bank feletti ellenőrző befolyás gyakorlása, beleértve a vezető testület leváltására vonatkozó hatáskört.
- ▶ A részvényesekre és a vezető testületre ruházott jogok és hatáskörök gyakorlása.
- ▶ Részvények, jogok, eszközök vagy kötelezettségek átruházása.

- ▶ A leírható, illetve átalakítható kötelezettségek lejáratának módosítása, a kötelezettségek részvényekre történő átalakítása vagy a tőkeösszeg csökkentése.
- ▶ A részvények vagy más, tulajdonviszonyt megtestesítő instrumentumok névértékének csökkentése, illetve a részvények vagy más, tulajdonviszonyt megtestesítő instrumentumok bevonása.

16. Mi az az Egységes Szanálási Alap?

Végső esetben szanálásfinanszírozási rendszerekre van szükség, miután a részvényesek és a hitelezők viselték az első veszteségeket. Az Egységes Szanálási Alapot kifejezetten ezen okból hozták létre. Az Egységes Szanálási Alap az ESZT tulajdonában van, és az Egységes Szanálási Alapot az ESZT kezeli. Az ESZT csak a szanálási eszközök és hatáskörök hatékony alkalmazásának és gyakorlásának biztosítása céljából veheti igénybe az Egységes Szanálási Alapot. Az ESZT akkor veheti igénybe az Egységes Szanálási Alapot a veszteségek fedezésére vagy a szervezet feltőkésítésére, ha a bank részvényesei és hitelezői a bank szavatolótőkét is magában foglaló teljes kötelezettségállománya legalább 8%-ának megfelelő összeggel hozzájárultak a veszteségek fedezéséhez és a feltőkésítéshez. Az Egységes Szanálási Alap a teljes mértékben közös felhasználásúvá válását megelőző nyolcéves átmeneti időszakban nemzeti részalapokból áll. Az alap fokozatosan töltik fel a nemzeti szanálási hatóságok által a bankszektorból nemzeti szinten beszedett hozzájárulásokból.

Az Egységes Szanálási Alap célszintje a bankunió belüli valamennyi hitelintézet biztosított betétei összegének legalább 1%-a 2023. december 31-ig. 2016 júliusától összesen 10,8 milliárd EUR összegű hozzájárulást szedtek be közel 4000 intézménytől. Az Egységes Szanálási Alap célmérete dinamikus, és a biztosított betétek összegével együtt fog változni.

II. SZANÁLÁSI TERVEZÉS

Az ESZT egyik fő feladata a bankok szanálásának megtervezése a szanálhatóságuk biztosítása érdekében. A szanálási tervezés célja:

- ▶ a bankok és kritikus funkcióik átfogó megismerése,
- ▶ szanálhatóságuk akadályainak azonosítása és kezelése, továbbá
- ▶ felkészülés a szükség esetén bekövetkező szanálásukra.

A szanálási tervezés folyamatát tükrözik a szanálási terv fejezetei:

A. STRATÉGIAI ÜZLETI ELEMZÉS

Első lépésként a bank részletes áttekintése készül el. Az áttekintés ismerteti a bank felépítését, pénzügyi helyzetét, üzleti modelljét, kritikus funkcióit, fő üzletágait, belső és külső kölcsönös függőségi kapcsolatait, valamint kritikus rendszereit és infrastruktúráit.

B. ELŐNYBEN RÉSZESÍTETT SZANÁLÁSI STRATÉGIA

A következő lépés annak megállapítása, hogy a bank csődje esetén a szanálási célok a bank rendszeres fizetéképtelenségi eljárással történő felszámolásával vagy szanálással érhetők el legjobban. Utóbbi esetben kidolgozzák az előnyben részesített szanálási stratégiát, ideértve a megfelelő szanálási eszközök és hatáskörök alkalmazását.

C. PÉNZÜGYI ÉS MŰKÖDÉSI FOLYTONOSSÁG A SZANÁLÁS ALATT

Amikor a szanálási stratégia meghatározásra került, felméri a szanálás alatti folytonosság biztosításának pénzügyi és működési előfeltételeit a szanálási célok elérése érdekében.

D. INFORMÁCIÓS ÉS KOMMUNIKÁCIÓS TERV

Ez a lépés azokat a működési rendelkezéseket és eljárásokat írja le, amelyekre azért van szükség, hogy a szanálási hatóságok számára biztosítsanak minden szükséges információt, továbbá ismerteti azon vezetői információs rendszerekre vonatkozó rendelkezéseket, amelyek időben történő, naprakész és pontos tájékoztatást biztosítanak a kommunikációs stratégiával és a szanálási tervvel együtt.

E. A SZANÁLHATÓSÁG ÉRTÉKELÉSÉNEK BEFEJEZÉSE

Ebben a lépésben azt értékelik, vannak-e akadályai a bank rendes fizetéseképtelenségi eljárással történő felszámolásának vagy szanálásának. Amennyiben a felszámolás vagy a szanálás nem lehetséges, úgy meghatározzák az ilyen akadályok kezelését célzó megfelelő intézkedéseket.

F. A BANK SZANÁLÁSI TERVVEL KAPCSOLATOS VÉLEMÉNYE

A bank jogosult véleményt nyilvánítani a szanálási tervvel kapcsolatban. A bank véleménye a szanálási terv részét képezi. A szanálási tervet felül kell vizsgálni, valamint – amennyiben szükséges – legalább évente és a bankkal kapcsolatos minden lényeges változást követően aktualizálni kell.

További információkért kérjük, olvassa el: SRB's Introduction to Resolution Planning (Egységes Szanálási Testület: Bevezetés a szanálási tervezésbe).

III. SZANÁLÁSI ESZKÖZÖK

A) A HITELEZŐI FELTÖKÉSÍTÉSI ESZKÖZ

1. Mi az a hitelezői feltőkésítési eszköz?

A hitelezői feltőkésítés keretében a veszteségeket a bajban levő bank tulajdonosai és hitelezői viselik. A hitelezői feltőkésítési eszköz a veszteségek fedezését vagy a kötelezettség elsődleges alapvető tőkeinstrumentummá (pl. részvénné) való átalakításával vagy a kötelezettség tőkeösszegének leírásával biztosítja.

A hitelezői feltőkésítés kulcsfontosságú szanálási eszköz az uniós bankszanálási keretrendszerben. Lehetővé teszi a bank hitelezők felé fennálló tartozásainak leírását vagy tulajdoni részesedéssé való átalakítását.

Azáltal, hogy figyelembe veszi, hogy a részvényesek és a hitelezők milyen mértékű veszteséget szenvednének el, ha a bankot rendes fizetéseképtelenségi eljárásnak vetnék alá, a hitelezői feltőkésítés csökkenti a fizetéseképtelenné vált bank kötelezettségeinek értékét és összegét. Ezáltal elkerülhető, hogy az adófizetőknek kelljen forrásokat biztosítaniuk a veszteségek fedezéséhez és a bank feltőkésítéséhez.

A hitelezői feltőkésítési eszköz alkalmazható:

- ▶ a szanálás feltételeit teljesítő intézmény olyan mértékű feltőkésítésére, amely elegendő ahhoz, hogy az intézmény ismét teljesíteni tudja az engedélyezési feltételeket, és folytatni

tudja azokat a tevékenységeket, amelyeknek a végzésére engedélyt kapott, valamint ahhoz, hogy az intézmény iránti piaci bizalom fenntartható legyen; vagy

- ▶ olyan követelések vagy hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok tulajdoni részesedéssé való átalakítására vagy tőkeösszegük csökkentésére, amelyek áthidaló intézményhez kerülnének átadásra (annak érdekében, hogy az áthidaló intézmény tőkéhez jusson), illetve a vagyoneértékesítési eszköz vagy az eszközelkülönítési eszköz alkalmazása keretében kerülnének átadásra.

A hitelezői feltőkésítési eszköz alkalmazási köre

Az SRMR/BRRD előírja, hogy a hitelezői feltőkésítési eszköz minden olyan kötelezettségre alkalmazható, amely nincs kifejezetten kizárva a hitelezői feltőkésítés alkalmazási köréből. A kizárás elsősorban a biztosított betétekre vonatkozik, vagyis a betétekre a betétbiztosítási rendszer által fedezett összeg erejéig. Éppen ezért a szanálás a biztosított betétekre nincs hatással.

Az alábbi kötelezettségeket kifejezetten ki kell zárni:

- ▶ biztosított betétek, az ügyfelek eszközeinek vagy pénzének kezeléséhez kapcsolódó kötelezettségek, ha az ügyfél az alkalmazandó fizetéseképtelenségi jog alapján védelemben részesül;
- ▶ vagyonekezelői ügyletből keletkező kötelezettségek, ha a kedvezményezett az alkalmazandó jog alapján védelemben részesül;
- ▶ (a szanálás alatt álló intézménycsoporton kívüli) más pénzügyi vállalkozásokkal szembeni olyan kötelezettségek, amelyek eredeti esedékessége hét napnál rövidebb;
- ▶ olyan kötelezettségek, amelyek hátralévő futamideje kevesebb mint hét nap, és amelyek fizetési vagy értékpapír-elszámolási rendszerek vagy e rendszerek résztvevői felé állnak fenn;
- ▶ foglalkoztatottak javadalmazása vagy juttatásai (kivéve a változó javadalmazást);
- ▶ kereskedelmi hitelezők vagy áruhitelezők felé fennálló, kritikus fontosságú áruk vagy szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos kötelezettségek;
- ▶ adóhatóságok és társadalombiztosítási hatóságok felé fennálló, jog szerint előresorolt kötelezettségek;
- ▶ betétbiztosítási rendszerekhez való hozzájárulásokkal kapcsolatos kötelezettségek; valamint
- ▶ kötelezettségek a fedezettségük mértékéig terjedően, ideértve a biztosítékkal fedezett kötvényeket és a biztosítékkal fedezett kötvény kibocsátójának a fedezeti instrumentummal kapcsolatos kötelezettségeit.

A kizárt kötelezettségek fenti listája mellett az SRMR/BRRD úgy rendelkezik, hogy kivételes esetekben a szanálási hatóság egyes kötelezettségeket részben vagy teljes egészében kizárhat a hitelezői feltőkésítésből, ha:

- ▶ a kötelezettségeknek a hitelezői feltőkésítésbe való bevonása ésszerű időtartamon belül nem lehetséges; vagy
- ▶ a kizárás szükséges ahhoz, és arányos azon célhoz mérten, hogy biztosítani lehessen a kritikus funkciók és fő üzletágak folytonosságát; vagy

- ▶ a kizárás szükséges ahhoz, és arányos azon célhoz mérten, hogy el lehessen kerülni a széles körű dominóhatást, amely megzavarná a pénzügyi piacok működését, különös tekintettel az egyének, valamint a mikro-, kis- és középvállalkozások betéeteire; vagy
- ▶ a kötelezettségeknek a hitelezői feltőkésítésbe való bevonása a be nem vonásnál nagyobb veszteségeket okozna a többi hitelezőnek.

B) A VAGYONÉRTÉKESÍTÉSI ESZKÖZ

1. Mi az a vagyonértékesítési eszköz?

A vagyonértékesítési eszköz lehetővé teszi a szanálási hatóságok számára, hogy a részvényesek hozzájárulása nélkül is értékesíthessék az intézményt (vagy tevékenységeinek egy részét) egy vagy több vásárló részére. A szanálási hatóság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy a szanálás alá vont intézmény által kibocsátott részvényeket vagy tulajdonviszonyt megtestesítő egyéb instrumentumokat, valamint a szanálás alatt álló intézmény összes vagy egyes eszközeit, jogait vagy kötelezettségeit valamely, nem áthidaló intézménynek minősülő vevőre ruházza át. A vagyonértékesítési eszköz alkalmazható önmagában vagy más eszközökkel kombinálva. Ahogy minden szanálási eszköznek, a vagyonértékesítési eszköz alkalmazásának is elő kell mozdítania a szanálási célokat.

2. Mit történik a szervezet fennmaradó részével részleges vagyonértékesítés esetén?

Amennyiben a vagyonértékesítési eszközt az eszközök, jogok és kötelezettségek egy részének átruházására alkalmazzák, a szervezet fennmaradó részét rendes fizetésektelenségi eljárás keretében kell felszámolni. Ezt ésszerű időn belül végre kell hajtani.

C) AZ ÁTHIDALÓ INTÉZMÉNYI ESZKÖZ

1. Mi az az áthidaló intézményi eszköz?

Az áthidaló intézményi eszköz célja egy olyan bank létrehozása, amely értékesíthető (fenntartva a bajban lévő bank kritikus funkcióit), valamint a bank elkülönítése a többi banktól. Az áthidaló intézményi eszköz a bank kritikus funkcióinak fenntartására alkalmazható, harmadik személy vásárló keresése mellett.

Az eszköz lehetővé teszi i) egy vagy több szanálás alatt álló intézmény által kibocsátott tulajdonviszonyt megtestesítő instrumentumoknak vagy ii) egy vagy több szanálás alatt álló intézmény összes vagy egyes eszközeinek, jogainak vagy kötelezettségeinek áthidaló intézményhez történő átadását.

Ideiglenes áthidaló intézményt (más néven áthidaló bankot) hoznak létre, és legfeljebb két évig fenntartják a kritikus funkciókat, amíg a magánszektorbeli vásárlónak történő értékesítés megköthető. Ezután a bank bármely fennmaradó, el nem adott részét rendezett módon fel kell számolni.

2. Ki lesz az áthidaló intézmény tulajdonosa?

Az áthidaló intézmény teljesen vagy részben egy vagy több állami hatóság tulajdonában van, és fölötté a szanálási hatóság ellenőrző befolyással bír.

D) AZ ESZKÖZELKÜLÖNÍTÉSI ESZKÖZ – VAGYONKEZELŐ SZERVEZET

1. Mi az az eszközelkülönítési eszköz?

Az eszközelkülönítési eszközt arra használják, hogy eszközöket és kötelezettségeket adjanak át egy különálló vagyongazdálkodó szervezetnek. A vagyongazdálkodó szervezetet ideiglenesen hozzák létre azzal a céllal, hogy egy vagy több szanálás alatt álló intézmény vagy egy áthidaló intézmény eszközeit, jogait és kötelezettségeit átvegye. A vagyongazdálkodó szervezet azzal a céllal kezeli az átadott eszközöket, hogy azok értékét egy esetleges értékesítés vagy rendezett módon történő felszámolás révén maximalizálja.

Az eszközelkülönítési eszközt mindig egy másik szanálási eszközzel együtt kell alkalmazni (vagyonértékesítés, áthidaló intézmény és/vagy hitelezői feltőkésítés).

2. Ki lesz a vagyongazdálkodó szervezet tulajdonosa?

A vagyongazdálkodó szervezet teljesen vagy részben egy vagy több állami hatóság tulajdonában van, e hatóságok között lehet a szanálási hatóság vagy a szanálási finanszírozási rendszer is.

A szanálási hatóság általános szanálási hatásköreivel összhangban, miszerint átveheti a részvényesek jogait, az átadás történhet a szanálás alatt álló intézmény részvényeseinek vagy bármely más harmadik fél beleegyezése nélkül, és az átadás során nem kell megfelelni a társasági jog vagy az értékpapírjog eljárási követelményeinek.

A vagyongazdálkodó szervezetnek a szanálási hatóság ellenőrzése alatt kell működnie, és a következő rendelkezések vonatkoznak rá: i) a szanálási hatóság jóváhagyja a vagyongazdálkodó szervezet alapító okiratainak tartalmát; ii) a szanálási hatóság kinevezi vagy jóváhagyja a vagyongazdálkodó szervezet vezető testületét; iii) a szanálási hatóság jóváhagyja a vezető testület tagjainak járandóságát és meghatározza felelősségi körüket; további iv) a szanálási hatóság jóváhagyja a vagyongazdálkodó szervezet stratégiáját és kockázati profilját.

3. Milyen típusú eszközök kerülnek átadásra az vagyongazdálkodó szervezet részére?

A BRRD 42. cikkének (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a szanálási hatóságok csak az alábbi három forgatókönyv egyike esetén gyakorolhatják az eszközök, jogok és kötelezettségek átadására vonatkozó eszközelkülönítési hatáskört:

1. Az érintett eszközök piacán olyan helyzet áll fenn, amelyben az eszközök rendes fizetési képtelenségi eljárás keretében történő felszámolása hátrányosan érinthetne egy vagy több pénzügyi piacot;
2. Az átadás a szanálás alatt álló intézmény vagy áthidaló intézmény megfelelő működésének biztosításához szükséges.
3. Az átadás a felszámolásból származó bevételek maximalizálásához szükséges.

4. Hogyan finanszírozzák a vagyongazdálkodó szervezetet?

A vagyongazdálkodó szervezet finanszírozási szerkezete az átadott eszközök értékétől és jellemzőitől függ majd. A hitelezői feltőkésítéssel való kombinálás esetén a hitelezői feltőkésítés összegének figyelembe kell vennie a vagyongazdálkodó szervezet tőkeszükségleteinek prudens becslését. A vagyongazdálkodó szervezet által a közvetlenül a szanálás alatt álló intézménytől megszerzett eszközökkel, jogokkal vagy kötelezettségekkel kapcsolatban fizetett minden ellenszolgáltatás a vagyongazdálkodó szervezet által kibocsátott kötvény formájában is fizethető.